

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: N. T. L. narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Janem Lerchem
sídlem Bedřicha Smetany 2, 301 00 Plzeň

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 9. 2018, č.j. MV-16001-4/SO-2018

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání I) byla zamítnuta a platnost povolení k dlouhodobému pobytu nebyla podle § 44a odst. 3 v návaznosti na § 35 odst. 3

v návaznosti na § 37 odst. 2 písm. b) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) větu druhou zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 14. 8. 2017 (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), prodloužena, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území, a II) byla zamítnuta a platnost povolení k dlouhodobému pobytu nebyla podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. b) s v návaznosti na § 56 odst. 2 písm. b) téhož zákona prodloužena, neboť žadatel v uplynulých 5 letech porušil povinnost stanovenou tímto zákonem [rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 1. 12. 2017, č.j. OAM-31209-33/DP-2016, ve spojení s rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 27. 9. 2018, č.j. MV-16001-4/SO-2018].

Žaloba

2. Žalobce uvádí, že správní orgán prvního stupně opřel své rozhodnutí o názor, že žalobce na území České republiky vykonával činnost, která nebyla podnikáním, ale závislou prací, a dále že žalobce vypovídal nepravdivě při výslechu před správním orgánem prvního stupně. Nelegální práci měl žalobce konat po celý rok 2015 a poté od března do června 2016.
3. V roce 2015 žalobce jako podnikatel zajišťoval pro jiného podnikatele obsluhu výherních hracích přístrojů v provozovně dotyčného podnikatele. Jako zhotovitel byl tedy povinen svoji činnost vykonávat podle požadavků zadavatele, provozovatele herny, pana L. C. T.. Správní orgán prvního stupně žalobce vyslechl a na základě jeho odpovědí došel k závěru, že činnost žalobce nebyla podnikáním, ale závislou činností. K tomuto závěru však správní orgán prvního stupně nedošel na základě faktického popisu činnosti žalobce. Správní orgán prvního stupně vycházel výhradně z právních termínů, které žalobce při výslechu použil.
4. Z kontextu odpovědí žalobce citovaných v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je zřejmé, že výslech žalobce byl prováděn cíleně, byly mu kladeny takové dotazy, aby jeho odpovědi vyzněly tak, že neprovozoval podnikatelskou činnost, ale činnost závislou. Bez ohledu na přítomnost tlumočnicka přitom správní orgán prvního stupně zneužil i jazykovou bariéru. Žalobce, a možná ani tlumočnick, si nemůže být vědom, jaké právní termíny se běžně používají v souvislosti se samostatnou výdělečnou činností a jaké v souvislosti se závislou činností. Žalobce měl za to, že na výkon nelegální práce nelze usuzovat pouze z toho, že žalobce na základě kladených dotazů uvede, že měl „směny“, či že někdo kontroloval jeho „práci“. Správní orgán prvního stupně přitom měl možnost vyslechnout pana L. C. T. a jeho výsledkem ověřit, jakou činnost pro něj žalobce skutečně vykonával.
5. V Žatci měl žalobce zájem provozovat prodejnu na adrese Obránců míru 230. Z živnostenského rejstříku je možné ověřit, že žalobce tuto provozovnu provozoval od 8. 6. 2016 do 31. 3. 2018. V současnosti prodejnu provozuje společnost VAHD s.r.o., jejímž je žalobce společníkem a jednatelem. Před převzetím nové provozovny se s ní však žalobce nejprve potřeboval podrobně seznámit. Z toho důvodu navštěvoval v první polovině roku 2016 předmětnou provozovnu a přitom udělal chybu, když se nechal od tehdejší provozovatelky přesvědčit, aby podepsal dohodu o provedení práce. Tehdejší provozovatelka si byla pravděpodobně vědoma, jakému pronásledování ze strany různých kontrolních orgánů jsou podnikatelé (a zejména podnikatelé - cizinci) v České republice vystaveni a mylně se domnívala, že podpisem dohody o provedení práce se žalobcem může předejít sankcím. Při kontrole orgánů inspekce práce byl sepsán záznam, o jehož obsah správní orgán prvního stupně opřel další své závěry o výkonu nelegální práce žalobce v

prvním pololetí roku 2016. Již z uváděného obsahu dohody o provedení práce je však zřejmé, že byla sepsána pouze do doby chystaného převzetí provozovny žalobcem, a ve skutečnosti se jednalo o přípravu žalobce na samostatnou činnost v této provozovně. Pokud jde o závěry správního orgánu prvního stupně vyvozované ze záznamu sepsaného orgány inspekce práce, je zřejmé, že orgány inspekce práce kladly žalobci otázky stejným způsobem jako správní orgán prvního stupně, kdy žalobce evidentně musel odpovídat na dotazy typu „Kdo Vám dává pokyny k práci?“ nebo „Koho považujete za svého nadřízeného při výkonu práce na pracovišti?“. Žalobce nemohl v žádném případě rozpoznat, že se jedná o návodné otázky, které mají vést k odpovědím naznačujícím výkon nelegální práce. Z dnešního pohledu, kdy žalobce prodejnu následující dva roky provozoval a nyní ji provozuje obchodní společnost s majetkovou účastí žalobce, je však zřejmé, že o výkon nelegální práce, kdy by žalobce v provozovně skutečně pracoval jako zaměstnanec, se v žádném případě jednat nemohlo. Pokud by správní orgán prvního stupně měl v úmyslu zjistit charakter činnosti žalobce v prodejně v Žatci, mohl vyslechnout její předchozí provozovatelku paní N. T. N.. Z dosud známých skutečností tedy rozhodně nelze usuzovat na to, že příprava na převzetí prodejny by mohla znamenat závažnou překážku pobytu žalobce na území České republiky.

6. Správní orgán prvního stupně dále žádost žalobce zamítl z důvodu, že žalobce podle jeho názoru opakovaně lhal při výslechu dne 26. 4. 2017, když zde uváděl jiné odpovědi než do Záznamu s povinnou osobou sepsaného dne 30. 5. 2016 orgány inspekce práce v provozovně v Žatci. Žalobce již v této žalobě uvedl své výhrady proti způsobu kladení otázek při sepisu Záznamu s povinnou osobou. Navíc je třeba vzít v úvahu, že i když žalobce uvedl při těchto dvou příležitostech rozdílné skutečnosti, neznamená to, že musel uvést nepravdivé skutečnosti při výslechu před správním orgánem prvního stupně. V tomto směru neuvedl správní orgán prvního stupně žádné okolnosti, z nichž by bylo možné usuzovat na nepravdivost výpovědi žalobce před správním orgánem prvního stupně a pravdivost skutečností uváděných žalobcem v Záznamu s povinnou osobou. Tyto pochybnosti mohl správní orgán prvního stupně odstranit právě výslechem paní N. T. N..
7. Správní orgán prvního stupně tedy rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a své rozhodnutí opřel o skutečnosti, které nejsou dostatečné k přijetí závěru o existenci závažné překážky pobytu žalobce na území České republiky, ani k přijetí závěru o tom, že žalobce porušil povinnost stanovenou zákonem o pobytu cizinců.
8. Žalovaná vady rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nenapravila, námitkami žalobce proti tomuto rozhodnutí se věcně v podstatě nezabývala a podpořila závěry správního orgánu prvního stupně. Ačkoli žalovaná například uvedla, že Záznam s povinnou osobou spočívá ve vyplnění připraveného formuláře vylučujícího kladení návodných otázek, jako kdyby

žalobce vyplňoval formulář samostatně, bez účasti orgánu inspekce práce, žalobce upozornil, že zavádějící otázky mohou být obsaženy i přímo v předmětném formuláři. Žalobce tedy vytýká žalované, že nedostatečně zjistila skutkový stav a že činila z provedených důkazů závěry, které z nich nevyplývaly.

Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná je toho názoru, že podaná žaloba neobsahuje *de facto* žádné nové skutečnosti, které by v řízení o žádosti žalobce nebyly vzaty v úvahu. Žalobce byl před provedením výsledku řádně poučen o svých právech a povinnostech a byl mu ustanoven tlumočník. Jeho výpovědi byly jasné a nevyplývalo z nich nepochopení kladených otázek. Svou výdělečnou činnost popisoval samostatně a otázky správního orgánu prvního stupně byly formulovány tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou pochybnosti. Pokud správní orgán prvního stupně neměl pochybnosti o žalobcem popsaném skutkovém stavu, pak nebyl povinen vyslýchat další v žalobě uváděné osoby. Navíc byl zjištěný skutkový stav podložen doklady Státního úřadu inspekce práce.
10. Žalovaná v této souvislosti odkázala např. na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 1. 2018, č.j. 30A 36/2017-46, a na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 4. 2018, č.j. 50A 68/2017-29.

Posouzení věci krajským soudem

11. Účastníci řízení souhlasili s rozhodnutím soudu o věci samé bez jednání.
12. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
13. **Žaloba není důvodná.**
14. Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců *Žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 46 odst. 3 a 7 vztahují obdobně.*
15. Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *Dobu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).*
16. Podle § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců *Ministerstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza, za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.*
17. Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců *Dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.*
18. Podle § 56 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců *Dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže v uplynulých 5 letech porušil povinnost stanovenou tímto zákonem, za podmínky, že důsledky neudělení dlouhodobého víza budou přiměřené důvodu pro neudělení dlouhodobého víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto neudělení do soukromého a rodinného života cizince.*

19. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 24. 10. 2016 podal Ministerstvu vnitra žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ. Dne 22. 8. 2016 Ministerstvo vnitra obdrželo od Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj informaci, že žalobce v období od 10. 3. 2016 do 30. 5. 2016 vykonával práci na základě dohody o provedení práce bez povolení k zaměstnání. Za účelem zjištění skutečného stavu věci byl žalobce dne 26. 4. 2017 vyslechnut v procesním postavení účastníka řízení. Dne 12. 5. 2017 Ministerstvo vnitra obdrželo od Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj podklady k výše uvedené kontrole dodržování pracovněprávních předpisů se zaměřením mimo jiné na umožnění výkonu nelegální práce a výkon nelegální práce. Rozhodnutím ze dne 1. 12. 2017, č.j. OAM-31209-33/DP-2016, Ministerstvo vnitra žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ zamítlo. Proti tomuto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se žalobce odvolal. Rozhodnutím ze dne 27. 9. 2018, č.j. MV-16001-4/SO-2018, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců odvolání žalobce zamítla a rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 1. 12. 2017, č.j. OAM-31209-33/DP-2016, potvrdila.
20. K tomu soud konstatuje, že žalobci byl povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání – OSVČ s platností od 10. 12. 2014 do 9. 12. 2016. Při posuzování žádosti o prodloužení doby platnosti tohoto pobytu správní orgány zjistily, že žalobce po převážnou dobu (po celý rok 2015 a od 10. 3. 2016 do června 2016) neplnil účel uvedeného pobytu.
21. K roku 2015 žalobce namítá, že k závěru, že činnost žalobce nebyla podnikáním, ale závislou činností, správní orgán prvního stupně nedošel na základě faktického popisu činnosti žalobce, nýbrž vycházel výhradně z právních termínů, které žalobce při výslechu použil.
22. Soud tuto námitku nepokládá za důvodnou.
23. Při výslechu konaném dne 26. 4. 2017 správní orgán položil otázku: *Mohl byste konkrétně popsat, jakou výdělečnou činnost od prosince 2014 do současné doby na území ČR vykonáváte, tj. z jaké činnosti jste měl / máte příjem? Jakou konkrétní činnost jste vykonával, když jste bydlel v Rakovníku a jakou činnost vykonáváte v Plzni, popište ji.* Na tuto otázku žalobce odpověděl: *Od počátku roku 2015 jsem obsluhoval automaty v herně na adrese Pražská 29 v Plzni. Na konci roku 2015 jsem v této herně skončil. V této herně jsem pracoval každý den. Herna mi nepatřila, patřila jiné osobě, tj. panu L. C. T. V herně jsem pracoval non-stop, střídal jsem se s panem L. C. T. Obsluhoval jsem automaty. Dohlížel jsem na zákazníky, co tam bráli, vyplácel jsem jim peníze. Hlídal jsem, jestli mají zákazníci 18 let. V herně podával pití majitel herny. Pracoval jsem tam 7 dní v týdnu. Jaké budu mít směny, mi určil pan L. C. T., moje směny určoval tento pán. V roce 2015 byly mé jediné příjmy z práce v herně. Odměna za práci v herně mi byla vyplácena v hotovosti jednou za měsíc. Vydělal jsem si za měsíc kolem 20 tis. Kč čistého. Odměnu mi vyplácel v hotovosti pan L. C. T. Můj příjem byl podíl z příjmu automatů ve výši 80 %. Pan L. C. T. měl příjem ze zbývajících podílu a dále příjem z provozování herny, např. z prodeje občerstvení. Moji práci kontroloval pan L. C. T., když nastal nějaký problém v herně, musel jsem to konzultovat s panem L. C. T. Když nastala například porucha automatu, konzultoval jsem to většinou s panem L. C. T., ale já jsem se to také časem naučil. V herně jsem skončil na konci roku 2015, skončil jsem kvůli dlouhým směnám.*
24. Soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2011, č.j. 7 As 82/2011-81: „Povolování dlouhodobého pobytu cizinců slouží k umožnění pobytu za účelem dlouhodobého zaměstnání, podnikání, studia, resp. za jakýmkoli jiným účelem

odůvodňujícím pobyt cizince na území České republiky po dobu delší než 90 dnů. Důvody pro zrušení, resp. neprodloužení, tohoto povolení korespondují podle citovaných ustanovení mimo jiné i s neplněním účelu pobytu. [...] Účelem pobytu zcela jistě zákonodárce nemínil pouze formální zapsání se do příslušných rejstříků, aniž by podnikatelská činnost byla fakticky na území České republiky vykonávána, neboť by tak došlo k obcházení smyslu a pravidel zákona. Zákon o pobytu cizinců stojí na principu, že pobyt cizince na území České republiky musí být odůvodněn, např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním, studiem, a tyto činnosti musí být skutečně na území České republiky vykonávány.“ I z tohoto rozsudku je zřejmé, že podmínkou udělení, resp. i prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ je splnění formální i materiální podmínky podnikání kumulativně. Formální podmínka je splněna zápisem cizince do živnostenského rejstříku a splnění materiální podmínky je poté podmíněno faktickým výkonem podnikatelské činnosti. Správní orgán prvního stupně se povahou vykonávané činnosti žalobce podrobně zabýval na stranách 2 až 5 prvoinstančního rozhodnutí a žalovaná následně na straně 5 napadeného rozhodnutí. Definice podnikatele je obsažena v § 420 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů: je za něj považován ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.

25. V daném případě „Z výpovědi žadatele evidentní, že po celý rok 2015 pracoval jako obsluha sázkového zařízení v HERNA BAR v Plzni, kterou provozoval pan L. C. T. Pan L. C. T. žadateli určoval směny, na které bude chodit do práce. Dále práci žadatele kontroloval a v případě nastalého problému jej musel konzultovat s panem L. C. T. Žadatel tak nemohl rozhodovat, kdy bude svoji činnost vykonávat, práce mu byla zadána a po něm byla i kontrolována. Žadatel mimo uvedenou činnost jinou činnost v roce 2016 nevykonával. Žadatel prokazatelně v roce 2015 pracoval na bázi závislého vztahu, kdy pan L. C. T. vykonával pozici nadřízeného pracovníka a žadatel byl v pozici podržitého pracovníka.“ Správní orgány obou stupňů proto správně došly k tomu, že vykonávaná činnost žalobce postrádá rys samostatnosti. Samostatnost je jedním z pojmových znaků živnosti a podnikání obecně, tudíž pro její absenci nelze uvedenou činnost žalobce považovat za výkon samostatné výdělečné činnosti. Činnost vykonávaná žalobcem nevykazuje znaky podnikání, mj. i z důvodu, že není vykonávána zcela nezávisle, tzn. pod vlastním jménem, a s vlastní odpovědností, ale naopak podle pokynů toho, kdo odměnu za vykonanou práci vyplácel. Žalobce tedy nevykonával podnikatelskou činnost, nýbrž šlo o závislou práci, pro jejíž výkon však nedisponoval příslušným oprávněním, a tudíž šlo o práci nelegální. V dané věci tak lze učinit závěr, že formální stránka podnikání naplněna byla, nicméně materiální již nikoli, neboť se fakticky jednalo o výkon závislé práce. Soud poznamenává, že pro posouzení věci není rozhodné, jak žalobce svou výdělečnou aktivitu označoval či formálně vykazoval, ale co bylo její podstatou. Správní orgán prvního stupně se v rozhodnutí podrobně zabýval znaky podnikání i nelegální práce a dostatečně popsal, z jakých důvodů nebylo možno označit žalobcovu činnost za podnikání a proč šlo o nelegální práci. Se závěry prvoinstančního správního orgánu stran neplnění účelu pobytu žalobcem a jeho výkonem nelegální práce se ztotožnila žalovaná a ztotožňuje se s nimi i soud.
26. Z prvoinstančního rozhodnutí nevyplývá, že správní orgán prvního stupně vycházel výhradně z právních termínů, které žalobce při výsledku použil, že výslech žalobce byl prováděn cíleně – byly mu kladeny takové dotazy, aby jeho odpovědi vyzněly tak, že neprovozoval podnikatelskou činnost, ale činnost závislou, nebo že na výkon nelegální práce bylo usuzováno pouze z toho, že žalobce na základě kladených dotazů uvedl, že měl

„směny“ či že někdo kontroloval jeho „práci“. Z provedeného výsledku žalobce byly zjištěny všechny podstatné skutečnosti k charakteristice žalobcem vykonávané práci v herně v roce 2015. Nebylo tedy třeba provádět další dokazování, jako například výsledkem pana L. C. T.; žalobce ostatně neupřesnil, které sporné skutečnosti by měly být takovým výsledkem prokazovány.

27. K činnosti v Žatci žalobce namítá, že se jednalo o jeho přípravu na samostatnou činnost v provozovně na adrese Obránců míru 230.
28. Ani tuto námitku nepovažuje soud za důvodnou.
29. Při výsledku konaném dne 26. 4. 2017 správní orgán položil otázku: *Jakou činnost jste vykonával v roce 2016, popište ji. Co jste vykonával, jakou konkrétní činnost jste vykonával v obchodě v Žatci před a po červnu 2016? Měl jste před červnem 2016 v obchodě v Žatci nějaké příjmy, pracoval jste tam na základě nějaké pracovní smlouvy?* Na tuto otázku žalobce odpověděl: *Od počátku roku 2016 do června 2016 jsem neměl žádné příjmy. Připravoval jsem se na převzetí obchodu v Žatci, na adrese třída Obránců míru 230. Před červnem 2016 obchod fungoval a od června 2016 jsem obchod převzal od paní N. T. N. V tomto obchodě jsem do června 2016 neprodával, byl jsem se tam pouze podívat, obhlížel jsem obchod. Před červnem 2016 jsem tam nepracoval, ale výše uvedená paní mi tam uzavřela pracovní dohodu, ale já jsem o ní nevěděl. Podepsal jsem ji, ale nevěděl jsem, co podepisuji. Od paní jsem nedostal za práci žádné peníze. Ona uzavřela pracovní smlouvu kvůli kontrole z inspektorátu.*
30. Dne 12. 5. 2017 Ministerstvo vnitra obdrželo podklady z kontrolního spisu Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj sp. zn. 17-2016-1255. V protokolu o kontrole č.j. 13636/7.71/16-13 je uvedeno, že na kontrolovaném pracovišti byly zjištěny při výkonu práce a kontrolovány tyto osoby: L. S. a T. L. N.. T. L. N. zjištěn při výkonu pracovní činnosti, kdy hlídal provozovnu. Na místě byl s ním sepsán záznam s povinnou osobou. V průběhu kontroly na místě byly předloženy doklady prokazující existenci pracovněprávního vztahu mezi kontrolovanou osobou a výše uvedenými fyzickými osobami, a to dohoda o provedení práce ze dne 10. 3. 2016 uzavřená s osobou N. T. L. a dohoda o provedení práce ze dne 25. 5. 2016 uzavřená s osobou L. S.. Žalobce do formulářového záznamu s povinnou osobou č.j. 13636/7.71/16-5 odpověděl na předtištěné základní otázky takto: Otázka: „Pro koho zde pracujete?“ Odpověď: *N. T. N..* Otázka: „Jakou práci zde vykonáváte?“ Odpověď: *Prodávač, hlídá obchod, vybaluje zboží.* Otázka: „Od kdy tuto práci vykonáváte?“ Odpověď: *Od března 2016 do června 2016.* Otázka: „Podepisoval(a) jste nějakou smlouvu či dohodu, na základě které tuto práci konáte? Pokud ano, jakou?“ Odpověď: *DPP ze dne 10. 3. 2016.* Otázka: „Kdo Vám dává pokyny k práci na tomto pracovišti?“ Odpověď: *N. T. N..* Otázka: „Kdo kontroluje, jak tady svou práci provádíte?“ Odpověď: *N. T. N..* Otázka: „Koho považujete za svého nadřízeného/své nadřízené při výkonu práce na tomto pracovišti?“ Odpověď: *N. T. N..* Ohledně pracovní doby žalobce na otázku „Jakou zde máte pracovní dobu a kdo ji takto stanovil?“ odpověděl: *Zaměstnavatelka. 8 hodin denně.* Ohledně odměňování žalobce u otázky „Jak jste odměňován za svou práci na tomto pracovišti?“ zaškrtl: *mzda, plat, odměna z uzavřené dohody ve výši* a doplnil: *60,-/hod.* Žalobce podpisem potvrdil, že obsahu tohoto záznamu porozuměl a potvrzuje pravdivost poskytnutých údajů. Ve spisovém materiálu je pod č.j. 13636/7.71/16-8 zařazena ověřená kopie dohody o provedení práce uzavřené dne 10. 3. 2016 mezi zaměstnavatelkou N. T. N. a zaměstnancem N. T. L..
31. K žalobcově podpisu záznamu s povinnou osobou soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 28. 2. 2018, č.j. 30A 43/2017-66: „*Podpis znamená souhlas. Jestliže někdo něčemu nerozumí (ať*

už pro jazykovou bariéru nebo z jiného důvodu), nemá takový text podepisovat. Kdo jednou podepíše, může se nesouhlasu s podepsaným domáhat toliko ve specifických případech, např. jestliže by byl k podpisu donucen násilím nebo pobuřkou násilí. V pravidelných případech by připuštění možnosti odvolávat souhlas vyjádřený podpisem z důvodu neporozumění textu vedlo k naprosto nežádoucímu chaosu a nejistotě. A tomu je nutno se vyhnout.“

32. V prvoinstančním rozhodnutí Ministerstvo vnitra uvedlo, že ze sdělení SÚIP, resp. odpovědi žadatele do záznamu s povinnou osobou jednoznačně vyplývá, že žadatel v provozovně na adrese třída Obránců míru 230 v Žatci v době březen 2016 – červen 2016 pracoval na základě dohody o provedení práce a za tuto práci byl i odměňován, což je v naprostém rozporu s výpovědí žadatele do protokolu ze dne 26. 4. 2017. Vzhledem k výše uvedenému tak nezbyvá správnímu orgánu než konstatovat, že žadatel do protokolu o výsledku i přes poučení o tom, že je povinen vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet, uvedl správní orgán opakovaně v omyl s cílem znemožnit zjištění skutečného stavu věci v souladu s § 3 správního řádu. Správní orgán je toho názoru, že žadatel opakovaně uváděl nepravdivé údaje ve výpovědi s cílem ovlivnit rozhodování správního orgánu ve svůj prospěch, resp. s cílem utajit a zakrýt výkon nelegální práce.
33. V napadeném rozhodnutí žalovaná uvedla, že spisový materiál obsahuje informace oblastního inspektorátu práce, jejichž součástí je nejen záznam s povinnou osobou, tedy žalobcem, který je jasný a srozumitelný, navíc se jedná pouze o vyplnění připraveného formuláře vylučující kladení návodných otázek, ale i zápis o poskytnutí informací kontrolovanou osobou paní N. T. N.. Obsah obou písemností je shodný a je podpořen i předloženou dohodou o provedení práce, a proto Komise neshledala důvod k pochybnostem o jejich pravdivosti.
34. K tomu soud uvádí, že při hodnocení důkazů postupuje správní orgán podle zásady volného hodnocení důkazů (§ 50 odst. 4 správního řádu). K této zásadě došla soudní praxe např. k těmto názorům: *„Zásadu volného hodnocení důkazů ovšem nelze vykládat tak, že by závěry správního orgánu o skutkové stránce věci mohly být výsledkem libovůle. Takové závěry musí naopak vyplýnout z racionálního myšlenkového procesu odpovídajícího požadavkům formální logiky, v jehož rámci bude důkladně posouzen každý z provedených důkazů jednotlivě a zároveň budou veškeré tyto důkazy posouzeny v jejich vzájemné souvislosti.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2012, č.j. 5 Azs 2/2012-49) a *„Existence rozporů mezi jednotlivými důkazy není neobvyklá, přičemž v takové situaci je správní orgán povinen v souladu s § 50 odst. 4 správního řádu z roku 2004 důkazní postup řádně popsat a logicky i věcně přesvědčivě odůvodnit, jakým způsobem se s těmito rozpory vypořádal a z jakých důvodů uvěřil jedné ze vzájemně protichůdných skutkových verzí.“* (rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 6. 2013, č.j. 17A 7/2012-58).
35. V přezkoumávané věci je tu nepochybně rozpor mezi údaji uvedenými v záznamu s povinnou osobou ze dne 30. 5. 2016 a odpověďmi při účastnickém výsledku konaném dne 26. 4. 2017. Správní orgán prvního stupně uvedl, že žalobce vypovídal nepravdivě s cílem ovlivnit rozhodování správního orgánu ve svůj prospěch, resp. s cílem utajit a zakrýt výkon nelegální práce. Odvolací správní orgán uvedl, že záznam s povinnou osobou je jasný a srozumitelný a je podpořen zápisem o poskytnutí informací paní N. T. N. a předloženou dohodou o provedení práce. Z toho je zřejmé, že správní orgány si byly svých povinností vyplývajících ze zásady volného hodnocení důkazů vědomy. Jejich závěry vyplynuly z racionálního myšlenkového procesu odpovídajícího požadavkům formální logiky, v jehož rámci byl posouzen každý z provedených důkazů jednotlivě a zároveň byly

veškeré tyto důkazy posouzeny v jejich vzájemné souvislosti. Byť stručně, jsou příslušné úvahy správních orgánů v jejich rozhodnutích vyjádřeny přezkoumatelným způsobem, a tudíž se nelze ztotožnit s námitkou žalobce, že nebyly uvedeny žádné okolnosti, z nichž by bylo možné usuzovat na nepravdivost výpovědi žalobce před správním orgánem prvního stupně a pravdivost skutečností uváděných žalobcem v záznamu s povinnou osobou. Pokud by žalobce byl v době kontroly prováděné oblastním inspektorátem práce skutečně jen na obhlídce provozovny za účelem jejího pozdějšího nájmu k výkonu vlastního podnikání, pak by zajisté tuto skutečnost příslušným kontrolorům sdělil. To však neučinil a do záznamu s povinnou osobou uvedl celou řadu skutečností, ze kterých lze jednoznačně dovodit, že byl v dané provozovně od března do června 2016 zaměstnán jako prodávač na základě dohody o provedení práce. Shromážděné podklady pro vydání rozhodnutí byly pro závěr o charakteru vykonávané práce dostatečné, ve shodě se správními orgány má soud žalobcem navrhovaný výslech paní T. N. N. za nadbytečný. Soud poznamenává, že nepovažuje předtištěné otázky ve formulářovém záznamu s povinnou osobou za jakkoliv nepřipustné. To, že žalobce prodejnu následující dva roky provozoval, nevylučuje to, že v ní od března do června 2016 vykonával závislou činnost. Závažnou překážku pobytu žalobce na území České republiky nepředstavovala příprava na převzetí prodejny, nýbrž výkon nelegální práce.

36. K věci soud dodává, že smyslem prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je zajištění dalšího legálního pobytu cizince na území, a to při pokračování účelu, pro který mu bylo pobytové oprávnění uděleno. Při posuzování cizincovy žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území proto správní orgány správně přihlížejí k tomu, zda cizinec jím deklarovaný účel náležitě využívá. Jinou závažnou překážkou pobytu může v obecné rovině být i zjištěná činnost naplňující znaky nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 2 zákona o zaměstnanosti. Při výkladu tohoto pojmu a jeho aplikaci je třeba vždy přihlížet ke konkrétním skutkovým okolnostem výkonu činností, které by bylo možno označit za nelegální práci. Nikoliv každé zjištěné porušení zákona o zaměstnanosti musí vést zcela automaticky k závěru, že je jinou závažnou překážkou pobytu cizince na území. V případě žalobce má však soud za to, že správní orgány shledaly jinou závažnou překážku pobytu oprávněně, neboť žalobce vykonával závislou práci, přičemž neprokázal, že by měl jiný zdroj příjmů, a tudíž neplnil účel povoleného pobytu, jímž mělo být podnikání, po celý rok 2015 a od 10. 3. 2016 do června 2016, tedy po převážnou část dobíhajícího pobytu. Zjištěné skutkové okolnosti tedy prokazují takovou intenzitu porušení pravidel o zaměstnanosti, respektive takovou intenzitu porušení veřejného zájmu na ochraně pracovního trhu, která ospravedlňuje aplikaci jiné závažné překážky bránící dalšímu pobytu žalobce na území ČR.
37. Vzhledem k uvedenému neshledává soud důvodnými ani námitky žalobce, že správní orgán prvního stupně rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a své rozhodnutí opřel o skutečnosti, které nejsou dostatečné k přijetí závěru o existenci závažné překážky pobytu žalobce na území České republiky, a že žalovaná vady rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nenapravila, námitkami žalobce proti tomuto rozhodnutí se věcně v podstatě nezabývala, nedostatečně zjistila skutkový stav a činila z provedených důkazů závěry, které z nich nevyplývaly.

Rozhodnutí soudu

38. Jelikož žaloba nebyla shledána důvodnou, soud ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Náklady řízení

39. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Jelikož však žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 22. dubna 2020

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu